

Fikirler

Dil nasıl doğar?

Yazan :

Profesör M. Şekib Tunc

Bu sorunun cevabı için dilin nasıl doğduğunu düşünmek ilimden beklenir. Çünkü konuşma ve yazma dillerini in-

celemek onların mevzuuna girer. Fakat bunların araştırmaları mihiyet insanlık tarihinin en eski dil vesikalarına kadar gidebilir. Halbuki insanlık ve onun dili bu vesikalardan başlamış değildir. Daha evvelki dillerin ne halde oldukları ve nereye kadar gittikleri hakkında hiç bir malumatımız olmadığı gibi bundan sonra elde edilemeyecek muhtemel yazı vesikaları hududunun bugünkü metodlara göre ilk insanlara kadar uzaması imkânı da boş bir hayaldir. Buna varmak şöyle dursun bugünkü yeni dillerin yirmi asırdan önceki şekilleri bile malûm değildir. Yalnız bilinen bir şey varsa budur: Dillerin şekillenme şekli girdikleri ve mütemadiyen değiştikleridir. Fakat ilk şekillerin veya ilk şeklin nasıl olduğu geçmiş zamanların karışıklıkları içinde kaybolmuştur. Bunların malûm olması için ancak bir çare vardır: Zamanı fethetmek. Eğer zamanı, tarihçilerin de didedikleri gibi, bütün muhtesabî, bütün ses ve şekillerle yeniden diriltmek veya onların sonuz mekânında bıraktıkları tesir ve itihaz dalgalarını muazzam bir radyo cihazı almak mümkün olursa ancak o zaman bütün geçmişleri kavuşmak, «mazi»yi fethetmek mümkün olacaktır; o halde ki bundan sonra zaman meselesi olarak artık yalnız «istikbal», in fethi kalacaktır. Bu mahiyette bir keşif işi ne dildi, ne de tarihçi işi olmayıp bilhassa fizik ve teknik işidir.

Burada bir yol daha hatıra gelebilir: Zamanın diline yaşıyan en ilimî kavimler dillerine baskın. Fakat bu da kâfiyetsizdir. Çünkü bu kavimler dahi bir çok tahavvüller geçirmiş, itihâzları uğramış ve binlerce çok tekâmül etmişlerdir. Binaenaleyh medeniyetleri gibi dilleri de en eski örnekler olmaktadır çok uzaktır, fazla aralık medenî değişim milletlerin dillerle itihâzlarının dilleri arasında basitlik ve müdillik farkları değil, sadece itihaz ettikleri fikirler itibarıyla bir fark vardır.

Çocuk dilinde bakmak da meseleyi halletmez. Çünkü çocuk yalnız başına büyüyüp ve dilini kendi kendine yaratan bir halde değildir ki buna bakarak insan yavrusunun dil yaratma nasıl başladığını ve nasıl ilerlettiğini görelim.

Elhasıl nereye baksanız mesele nihayet insana ve onun cemiyetleri meselesine dayanıyor. Hiç şüphesiz ki insan dili herşeyden evvel bir insan varlığına bağlıdır. O olmadıkça konuşacak, yazacak, konuşulması anlayacak bir şey de yoktur. O halde bu itihâzlar ancak insan yapısında ve onun mütekâmül beyni sayesinde mümkün olmuştur. (Bu imkânın mekanizmasını ileride göreceğiz.) İnsanların, evvelâ ne şekilde konuşmağa başladıklarını söylemek mümkün değildir, fakat bunların konuşmalarına medar olan şartlar pekâlâ tetkik olunabilir. Çünkü bu şartlar bir taraftan psikolojik, diğer taraftan iktisadidir.

O halde bu şartlar sayesinde doğan dilin meseleleri üzerinde yürüyebilmek için herşeyden evvel onun hiç olmazsa ilimî incelemeğe elverişli umumî bir tarifini yapmak iktiza eder. Ruhîyatçılar, dil, umumiyle bir işaretler sistemi olarak tarif ederler. Bu tarife göre dilin kaynağını tetkik etmek insanın tabii olarak sahip olduğu işaretlerin neveleri ile aramak ve bunları hangi saiklerle kullandığını göstermek toplanır. İnsanlar arasında anlaşmaya yarayan her sembol bir işaretler. İşaretler muhtelif mahiyetlerde, haberiye vasatları da muhtelif nevelerde olabilir. Deneyebilir ki duygu azalmışın hepisi anlaşmağa yarayacak işaretler verebilir. Elverişli ki bu işaretler lâkal iki kişi arasında kullanılması tensib edilmis olsun, bu temin edildikten sonra bu iki kişi aralarında pekâlâ anlaşabilir, yani konuşabilirler. Bununla beraber bu ifade vasatlarından en zengin hangisi ise bunun diğerlerine galebe etmesi tabiidir. Çünkü daha müasir bir alet dururken kötürü kullanılmaz. Bunlar arasında bilhassa «ses» vasatları ki renk, koku, tat, hareket, dokunma gibi vasatlardan hem daha zengin, hem daha pratik, hem de daha kolay ve çabuk idare oluncak bir mahiyetli halizdir. Asıl dil de işte bu ses dildir. Diğerleri bununla beraber bazı zaruretilerle kullanılırlar. Jest ve mimik gibi gözle görülen ve buna göre göz dillenebilecek yüz ve vücut işaretleri ses dille, ekrisiya birlikte kullanılır. İkişinin birleşmesi düşüncü ile birlikte his ve heyecanları da anlatmağa yarar. (Yazı dili de bir göz dillidir. Yalnız bu dil, jest ve mimik dillerinden sonra vücut bulmuştur.) Konuşma dili ile mimik dillerin hangisinin daha evvel olduğunu idare etmek bir delil yoktur. Yalnız bugün kullanılan göz dillerinin çoğu ses dillerinden ilkönce etmiştir; Yazı, telgraf işaretleri, bayrak işaretleri gibi. Göz dillerinin bütün işaretleri itibarıdır. Yani tabiat ve manayı taklid eden şeyler olmaları itibarıyla sun'dır. Yüz işaretleri yahut mimik dili itihâz olmasına rağmen sessiz olmak, çok uzaktan görülmek, etraftan itilimlenmek gibi kendi ne mahsus iyilikleri olduğu için mekteplerde, müteahhâ salonlarında, uzak mesafeler arasında kullanılır. Bu dilin hikmeti vücudu ne olursa olsun konuşma dilinin yerine kullanıldığından ona itihâz etmeğe mecburdur. Bunun için sağır ve dilsizlerin dili ses dille göre yapılmıştır. Bu dilde de işaretlerle konuşulur; yalnız bu işaretler göz vasatıyla anlaşılır. Dil terbiye ile mi kazanılır, yoksa kendiliğinden mi oluyor, yolunda bir soru ödenberi sorulmuştur. Nitekim meşhur Yunan tarihçilerinden Herodotus'un bu hususta şöyle bir fikrini vardır: Mısır Kralı Psammétique Frijyalı bir çocukla Mısırlı bir çocuğa daha doğru değil itihâzlatan menediyor, her birini birer odaya kapayıp bunları söyleyecekleri ilk kelimelerin zaatından tenbih ediyor. Çocuklardan birini söz olarak «behe» demiş. Bu kelime Frijyalıların dilinde

«ekmek» demekmiş. Mısır Kralı bundan Frijye dilinin Mısır dilinden eski ve aynı zamanda dilin fihri bir şey olduğunu hükmediyor. Bu sözde tecrübe bir fikir olmanın fazla bir kıymet verilemeyeceği için geçiyoruz. Yalnız Fransız Marie Heurtin ve Amerikalı meşhur Helen Keller sağır, dilsiz ve kör oldukları için dili terbiye vasatıyla öğrenmeğe mecburdurlar. Bunlardan bilhassa ikincisi birkaç dil öğrendikten başka yüksek tahsil tamamlıyor, edebî ve felsefî eserler yazıyor. Burada insan dilinin doğabilmesi için en mühim şeyin ne olduğunu görmek mümkündür. Nitekim bu terbiyede en güç şey ilk işaretin manasını kavramak olmuştur. Helen Keller'in müteahhâzı buna muvaffak oluncaya kadar çok heyecanlı sahneler geçirmiş, boşa giden bir çok teebbülat yapmıştır. Nihayet bir gün Helen Keller'in elini delice akan bir çeşmenin ağzına birdenbire dayayarak aynı zamanda eline işaret mahiyetinde muayyen temaslarda bulunduğuna zaman Helen Keller'in yüzünde güller açmış gibi tatlı bir tebessüm görmüş ve bu tebessüm Helen Keller'in eline yapılan temaslardan suyu ifade etmek isteyen bir işaret olduğunu ilk defa anlamasından gelmiştir.

O halde insan dili psikolojik bakımdan, işaret ihtiyacı ve işaretin kıymetini anlamakla birlikte doğmuş olmaktadır. İnsan dili, evvelâ bir miydi, yoksa çok muydı, meselesinin münakaşası ise beyhude ve faydasızdır. Herhalde insanları dil yaratabilecek bir hale geldikleri zaman, nerelerde bulunuyorlardı işler, oralarında muhakkak bir dil yaratmış olacaktı.

Psikolojik bakımdan ilk dil hâdisesi ve dilin ilk doğuşu herhangi bir işaret sembolik bir kıymet vermek hâdisesine bağlıdır. İnsan dilini hayvan dillerinden ayıran psikolojik hâdisa de budur. Yalnız bundan dolayı hayvan diline tabii, insan diline sun'i demek de doğru değildir. Çünkü hayvan dili kendi yapısı-

na dayandığı gibi insan dili de insan yapısına dayanır. Yalnız şu farkla ki insan dili işaretlere objektif bir kıymet vermek ve bu suretle onları itibarı bir surette hududsuzca değiştirmek iktidarına haizdir. Köpekler, kediler, maymunlar, kuşlar da birbirleriyle anlaşır, fakat bunlar seslerinin unsurlarını değiştirmez, cümle yapmayı düşünmezler. Çünkü bunların ses ve işaretleri uzvi yetlerinden müstakil ve objektif bir kıymete sahip değildir. Bu sebeple de itibarı olabilecek; değişip ilerleyecek gibi değildirler. Hayvan seslerinin bir zamanlar başka türlü olduğuna dair hiç bir delil de yoktur.

Hâlâsa, işaret, işaret edilen şeyden ayrılmak ruhi bir ameliye yapılmadıkça insan dil vücutta gelemediği gibi işaret suuri olmadan bu dilin inkişaf etmesi de kabil değildir. Hem de bu inkişaf tek bir yolu takip ederek ve münahasıran mantık olarak da vuku bulmaz. Mantık, yavaş yavaş ve dilin tabii ihtiyacı ve zaruretilerine göre, daha doğrusu dil nispetinde ve dile bağlı olarak inkişaf eder. Bunun için ne kadar dil varsa o kadar da mantık tarzı vardır denebilir.

İşaretle işaret edilen şey arasında yani kelimelerin şekilleri manaları arasında da tabii bir bağ vardır. Dilde enes olan şey, bir zamanlar zannedildiği gibi, esyaya şu veya bu isimleri vermek değil, bunları anlaşmanın bir vasıtası yapmaktır. Bunun için kelimelerin kendilerinden ziyade anlamada gördükleri rol mühimdir. Eğer bu rol yerinde ve tamam ise daha ilerisine gitmek fuzuli ve lüzumsuz bir gayret olur. Fazla olarak bir dil anlamak, onun şekilleri üzerinde durmak, şekillerle uğraşmakla değil, bunların teşekkül kanunlarını anlamakla olur. Aynı zamanda onu olmuş bitmiş bir şey, bir mahsul gibi düşünmeğe de hakkımız yoktur. Onda her vakit ruhun ebediyen tekrarı edeceğe olan bir itihâz ve gelişimimiz görmek lazımdır. Yalnız bu itihâz ve gelişime hiçbir zaman sun'i ve cebri olmamak gerektir.

M. Şekib TUNC

Kısa

Tetkikler

Dominyonların harp gayreti

On binlerce Kanada tayyarecisi kahramanca harbediyor

Yazan :

Nezahet Nureddin Ege

Kanada kabinesinde harp komitesi müaviri olan bir zât beyanata Kanada hava kuvvetlerinde pilot, mekanik, topçu ve saire olarak gönüllü yazılan gençlerin yüzde yedisinin Birleşik Amerika vatandaşları olduğunu söylemiştir. Bu zat Kanadanın on bir milyon nüfusunun 36,000 askerî tayyare zabiti bulunduğunu kaydetmiştir. Teğrinlerde ise bu orduya 10,000 yeni gönüllü tayyareci ilâve edilmiştir. Kanadanın müdafaa kara kuvvetleri şöyle izah edilmektedir.

167,000 kişilik muvazzaf ordu
100,000 kişilik yedek ordu

Bu yeküne her ay talim ve terbiyesi ilimal eden 30,000 kişilik yeni kuvvetler itihâz etmektedir. 60,000 kişilik bir Kanada ordusu İngiliz adamlarına müteahhâz olarak Alman istilâna karşı müdafaa vazifesi görmektedirler. 1. çin asil calibi dikkat olan cephe Kanadanın Fransız kanundan olan evladları demokrasi idealinin müdafiası için 1914 - 18 harbinde İngiliz, Fransız ordularıyla birlikte harp etmişlerdir. Bugün ise Fransız anavatan orduları sukut etmiş, fakat Fransızların hürriyeti müdafaa için harp etmek meş'urîyetini üyüz seneberi Kanada'da yerleşmiş olan Fransız evlâdları deruhde etmişlerdir. Dünya yüzünde Fransız kültürünün, Fransızların ölmüş hürriyet ve itilâz haklarının müdafiasını bir gün bile Fransız topraklarında yaşamaması, bir santim bile Fransız bütçesinden para alınması olan Kanada bayrağı altındaki Fransız evlâdları deruhde etmişlerdir.

Harb müaviri beyanatında demistir ki: «Fakat Kanadanın bu harbi İngilizlere kazandırmak hususunda en büyük yardımı havacılık sahasında olacaktır. Kanada hava kuvvetlerinden iki bölük hâlâ İngilterede bulunmaktadırlar ve şimdiye kadar 71 Alman tayyaresi imha etmiş bulunmaktadırlar. Kanadada havacılık malzemesi ve uçus sahaları için 600,000,000 dolar sarfedilmiştir. Kana - dandan İngiltereye giden hava zabiti gençlerin miktarı büyük yekünlara bağlı imha olmaktadır. Bunların içinde İngiltere İmparatorluğunun dört köşesinden gelen gene fedailer vardır. Halen Kanadada 84 tayyare mektebi faaliyettedir. Gençler sabahın şafak vaktinden akşamın karanlığına kadar ders görmektedir. 26 haftada hazırlıkları imkân ederek orduya itihâz etmektedirler. Bütün bu mekteplerde binlerce Amerikalı yedek tayyarecileri ve müteahhâz tayyareci muallimler vazife görmektedirler.

1940 tesrinlevveline kadar sırf Kanadaya tayyare hazırlığı olarak 80,000,000 dolar olmak üzere heyeti umumiyesinde 600,000,000 dolar sarfetmiş, buna ilâ - veten 255,000,000 dolarlık ta yeni bir masraf bilânçosu kabul etmiştir. Bütün bu masraflar, zahmetler, İngilizlere havalarda mutlak hakimiyeti temin için ihtiyar olumaktadırlar. Ve bu gaye şimdiden temin olummuştur. İngiliz tayyarecileri Almanlara nazaran

çok yüksek kabiliyet izhar etmektedirler. Zaten 1914 - 18 harbinde, bu harbe kadar İngiliz tayyare servisi 12 Londra - Avustralya, Londra Hindistan, Londra - Cennup Afrika hatlarını idare ederek havaların sulh zamanında hâkimî olduklarını ispat etmişlerdir. Şimdi de aynı tayyareciler havaların harp kartları olduklarını ispat etmektedirler. Alman tayyarecileri daha ziyade harp maksadı için hazırlanmış gençlerden müteahhâz - dir. İngilizler ise tecrübeli, müktedir tayyarecilerdir. İlk safhada bunlar büyük İmparatorluk müdafiasını deruhde ederlerken arkadan kendi yerlerini tutacak yeni yeni müktedir tayyareciler Kanadanın 84 mektebinde yetiştirilmektedir. Amerika müşahidelerinin bu görüşlerini vâkılar da ispat etmektedir.

1940 senesi tesrinlevvel aynına kadar İngiliz adaları ve civarına yaptıkları atakların neticesinde Alman hava filosu 2689 tayyare kaybetmiştir. Buna mukabil İngiliz hava filosunun ziyatı sadece 754 ve pilot zayiatının adedi sadece 385'tir. 369 tayyare pilotu salimen yere inmeğe muvaffak olmuşturlar.

Ahmed Ersöz, demindenberi uyukladığı koltukta geresinece doğruldu. Yanındaki yazhanenin üzerine gelişmiş bir takım kâğıdlarla meşgul olan arkadaşları Mehmed Çengöze, yarı şaka, yarı şem - tem dolu bir sesle:

— Yahü Mehmed! dedi, ne zaman sana gelsem, her böyle yaparsın. İki çift laf edemeyiz. İş, iş, iş... Allah gözüdü dö - dursun bel! Yetmiş artı! Biraz nefes al.

Ve gülmüşemizi gözlerle kendisini sey - rederek arkadaşına daha yaklaştı. Ellerini uzattı, avucularını açtı. Boyununu ku - sararak, kendisine verilen bir şeyi al - maktan imtina eden bir adam halinde sözüne devam etti:

— Hani gözümdü yok. Allah daha ça - vurtmam. Daha fazla kazan... Fakat, u - nutma ki, insanı öbür dünyaya her ar - gun patışka ile kabul ediyordun.

Arkadaşın cevap vermediğini gö - rünce, filozofane başını salladı. Sonra saatine baktı:

— Ooo, geç kalmışım be! Cemşid Be - ye gideceğim.

Telaşa yerinden kalktı. Fakat, arka - daşının suali üzerine durdu:

— Cemşid Bey de kim? Hayretle gözlerini açtı:

— Sen Cemşid Beyi tanıyorsun mu - sun?

— Maatteessüf!

— Sen tüccar olarsın, piyasa adamı o - larsın, İstanbul kaldırımları çimneyesin, dün - yayı tayyasan da Cemşid Beyi bilmi - yesin. Hayret doğrusu!

— Bir şeydir olmasın işte. Hayret ede - ceğine şu zatı muhteremle beni giyaben olsun tanışır bakalım.

Ahmed saatine tekrar baktı:

— Daha on dakikam var. Biraz daha kalabilirim.

Tekrar yerine oturdu:

— İnsanlar her şeyi bilmesi lâzım ge - mez. Fakat, bir iş adamının bu zatı ta -

Şehir ve Memleket Haberleri

Üniversitede imtihanlara 24 nisanda başlanıyor

Rektör dün Ankaradan geldi Cemil Bilsel, Üniversite heyetini topharak alınan kararlar hakkında malumat verdi

Bir haftadanberi Ankarada bulunan Üniversite Rektörü Cemil Bilsel dün sa - bah şehrimize dönmüştür. Rektör doğru Üniversiteye gelmiş ve Üniversite heyeti - ni toplayarak imtihanlar hakkında An - karada alınan kararın tatbikatına dair, lâzimgelen esasları tespit etmişlerdir. Rektör Cemil, kendisiyle görüşen bir muharririmize yeni kararlar etrafında aşağıdaki beyanatı vermiştir:

«İmtihanların 15 mayısta bitirilmiş ol - ması yolundaki isabetli karar malû - mumdur. Bu kararın Üniversitede tat - biki şekilleri, bugün toplanan Üniversite heyetinde incelenmiştir. Varılan neti - celer şunlardır:

1 — Üniversitenin bütün Fakülte - lerinde dersler 19 nisan cumartesi günü saat 13 te kesilmiş olacaktır.

2 — Gene bütün Fakülteelerde im - tihanlara 24 nisanda başlanacaktır.

3 — İnkilâp dersleri nisanın 9 unda

bitecek ve 15 nisanda bu dersin im - tihanlarına başlanacaktır.

4 — Dil dersleri imtihanları 15 - 19 nisan içinde yapılmış ve bitirilmiş o - lacaktır.

5 — Gelecek yıllar devam edecek dersler için ayrı tedbir almaya lüzum yoktur. Fakat bu sene bitirilen dersler için mümkün ise, bu derslerden sa - tiler alınabilecektir. Fakat normal saat - lerin tedrisatı normal olarak devam edecektir.

Yeni kararlar dün profesörlere ve ta - lebelere tebliğ edilmiştir. Profesörler, müfredatlarını bitirmek için ders sa - atlerinde fazla ders vermeyecekler, an - cak devamı gelecek sene okunacak olan derslerin saatlerinden istifade ede - cecklerdir.

Talebelerin notsuz kalmaması için, bu işle uğraşan teşkilât takviye edilmiştir. Aynı 15 ine kadar bütün ders notları

basılarak talebeyle tevzi edilmiş bul - unacaktır.

Hukuk ve İktisad Fakültelerinin e - leme imtihanları ayın 24 ünde başla - yacak ve 28 sinda bitirilecektir. Sözü imtihanlar mayısın 8 inde başlayacak ve imtihanlar arasında mümkün oldu - kunda fasıla verilecektir.

Noksan laboratuvar gören talebenin laboratuvar mesaisini tamamlamaları i - çin Rektörlük her türlü tedbiri almıştır.

İlk mekteplerin imtihanları

Vilâyet ilk tedrisat meclisi dün to - planarak ilk mekteplerin imtihan ve ta - til günlerini tayin etmiştir.

Verilen karara göre, ilk mekteplerde nisanın 16 sinda dersler kesilecek 17 sinda karneler dağıtılacaktır. Son sı - nıfların mezuniyet imtihanı ayın 21 inde başlayacaktır. Aynı sınavların ikmal imtihanları mayısın 13 ünde yapılaca - ktır.

Ticaret Vekâleti, ithalat eşyasının tev - ziatını yeni esaslara raptetmektedir. Bu hususta bir proje hazırlanmıştır. Yeni şekilde ithalat eşyasının tevziatı is - tihâz muntaka ticaret müdürürlüğü vası - tasıyla yapılacaktır. Bunun için İstanbul muntaka ticaret müdürürlüğü kadrosu tak - viye oluncaktır. İstanbul ticaret müdür - lüğünce ithalat eşyasının tevziatı is - tihâz muntaka ticaret müdürürlüğü kadrosu tak - viye oluncaktır. İstanbul ticaret müdür - lüğünce ithalat eşyasının tevziatı is - tihâz muntaka ticaret müdürürlüğü kadrosu tak - viye oluncaktır. İstanbul ticaret müdür - lüğünce ithalat eşyasının tevziatı is - tihâz muntaka ticaret müdürürlüğü kadrosu tak - viye oluncaktır.

Evvelce tevziatı takarrür edip sonra teahhur eden 80 ton ham kaşık der - hal tevzi oluncaktır. Elde mevcut te - nekeler de tevzi edilecektir. Henüz tevziatı yapılmamış olan 2600 otomobil lastiği için yeni bir tevziat listesi ha - zırlanmıştır. Şimdiye kadar acenta mun - takalarına göre yapılan tevziat şimdi her vilâyetin ihtiyacına göre tertib e - dilmektedir.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Üniversitede imtihanlara 24 nisanda başlanıyor

Rektör dün Ankaradan geldi Cemil Bilsel, Üniversite heyetini topharak alınan kararlar hakkında malumat verdi

Bir haftadanberi Ankarada bulunan Üniversite Rektörü Cemil Bilsel dün sa - bah şehrimize dönmüştür. Rektör doğru Üniversiteye gelmiş ve Üniversite heyeti - ni toplayarak imtihanlar hakkında An - karada alınan kararın tatbikatına dair, lâzimgelen esasları tespit etmişlerdir. Rektör Cemil, kendisiyle görüşen bir muharririmize yeni kararlar etrafında aşağıdaki beyanatı vermiştir:

«İmtihanların 15 mayısta bitirilmiş ol - ması yolundaki isabetli karar malû - mumdur. Bu kararın Üniversitede tat - biki şekilleri, bugün toplanan Üniversite heyetinde incelenmiştir. Varılan neti - celer şunlardır:

1 — Üniversitenin bütün Fakülte - lerinde dersler 19 nisan cumartesi günü saat 13 te kesilmiş olacaktır.

2 — Gene bütün Fakülteelerde im - tihanlara 24 nisanda başlanacaktır.

3 — İnkilâp dersleri nisanın 9 unda

bitecek ve 15 nisanda bu dersin im - tihanlarına başlanacaktır.

4 — Dil dersleri imtihanları 15 - 19 nisan içinde yapılmış ve bitirilmiş o - lacaktır.

5 — Gelecek yıllar devam edecek dersler için ayrı tedbir almaya lüzum yoktur. Fakat bu sene bitirilen dersler için mümkün ise, bu derslerden sa - tiler alınabilecektir. Fakat normal saat - lerin tedrisatı normal olarak devam edecektir.

Yeni kararlar dün profesörlere ve ta - lebelere tebliğ edilmiştir. Profesörler, müfredatlarını bitirmek için ders sa - atlerinde fazla ders vermeyecekler, an - cak devamı gelecek sene okunacak olan derslerin saatlerinden istifade ede - cecklerdir.

Talebelerin notsuz kalmaması için, bu işle uğraşan teşkilât takviye edilmiştir. Aynı 15 ine kadar bütün ders notları

basılarak talebeyle tevzi edilmiş bul - unacaktır.

Hukuk ve İktisad Fakültelerinin e - leme imtihanları ayın 24 ünde başla - yacak ve 28 sinda bitirilecektir. Sözü imtihanlar mayısın 8 inde başlayacak ve imtihanlar arasında mümkün oldu - kunda fasıla verilecektir.

Noksan laboratuvar gören talebenin laboratuvar mesaisini tamamlamaları i - çin Rektörlük her türlü tedbiri almıştır.

İlk mekteplerin imtihanları

Vilâyet ilk tedrisat meclisi dün to - planarak ilk mekteplerin imtihan ve ta - til günlerini tayin etmiştir.

Verilen karara göre, ilk mekteplerde nisanın 16 sinda dersler kesilecek 17 sinda karneler dağıtılacaktır. Son sı - nıfların mezuniyet imtihanı ayın 21 inde başlayacaktır. Aynı sınavların ikmal imtihanları mayısın 13 ünde yapılaca - ktır.

Ticaret Vekâleti, ithalat eşyasının tev - ziatını yeni esaslara raptetmektedir. Bu hususta bir proje hazırlanmıştır. Yeni şekilde ithalat eşyasının tevziatı is - tihâz muntaka ticaret müdürürlüğü vası - tasıyla yapılacaktır. Bunun için İstanbul muntaka ticaret müdürürlüğü kadrosu tak - viye oluncaktır. İstanbul ticaret müdür - lüğünce ithalat eşyasının tevziatı is - tihâz muntaka ticaret müdürürlüğü kadrosu tak - viye oluncaktır. İstanbul ticaret müdür - lüğünce ithalat eşyasının tevziatı is - tihâz muntaka ticaret müdürürlüğü kadrosu tak - viye oluncaktır.

Evvelce tevziatı takarrür edip sonra teahhur eden 80 ton ham kaşık der - hal tevzi oluncaktır. Elde mevcut te - nekeler de tevzi edilecektir. Henüz tevziatı yapılmamış olan 2600 otomobil lastiği için yeni bir tevziat listesi ha - zırlanmıştır. Şimdiye kadar acenta mun - takalarına göre yapılan tevziat şimdi her vilâyetin ihtiyacına göre tertib e - dilmektedir.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

Altın fiatları yükseldi

Altın fiatları yükselmekte devam etmektedir. Dün bir Resadiye altını 2540 ve külçe altının gramı 338 ku - ruşa kadar çıkmıştır.

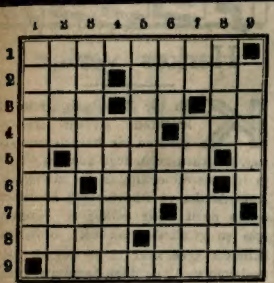
Şehir ve Memleket Haberleri

Üniversitede imtihanlara 24 nisanda başlanıyor

Rektör dün Ankaradan geldi Cemil Bilsel, Üniversite heyetini topharak alınan kararlar hakkında malumat verdi

Bir haftadanberi Ankarada bulunan Üniversite Rektörü Cemil Bilsel dün sa - bah şehrimize dönmüştür. Rektör doğru Üniversiteye gelmiş ve Üniversite heyeti - ni toplayarak imtihanlar hakkında An - karada alınan kararın tatbikatına dair, lâzimgelen esasları tespit etmişlerdir. Rektör Cemil, kendisiyle görüşen bir muharririmize yeni kararlar etrafında aşağıdaki beyanatı vermiştir:

BULMACA

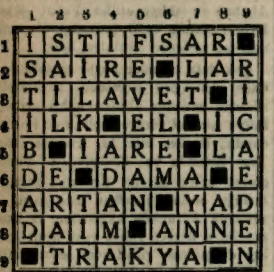
Soldan sağa:

1 - Bir kuru sebze. 2 - Bir düzeltme vasıtası, bir hayvanın evi. 3 - Havada akis yapan şey, dumanın kirliliği, bir edat. 4 - Tarihi bir muharebe yeri, o-yunlarda para yerine geçer. 5 - Bir deniz hayvanı. 6 - Bir kuşun ağzının yarısı, şimşek. 7 - Kanunun kardeşi, arkadaş. 8 - Aletli bildirme, Ayda bir göl. 9 - Eller ve ayakları ile yürümeye çalışma.

Yukarıdan aşağıya:

1 - Bir geyce tenezirli etmez gibi görsen. 2 - Uçucu bir madde, zevce ve çoluk çocuk. 3 - Vergiler (ceml), ilave. 4 - Harab yer. 5 - Çift insan (iki kelime). 6 - Çok defa emor kelimesinden evvel gelir, hayret edati, bir renk. 7 - İkametgâh, resmen birleşmiş olan. 8 - Metin, bir devletin merkezi. 9 - Yayma, bir edatin kusallığı.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Tıbbiyelerimizin bahar gezintisi

Tıp Fakültesi talebeleri hocalarıyla birlikte 13 Nisan'da Adana'ya bir gezinti tertib etmişlerdir. Sabahleyin hususi vapurla Adana'ya gidecekler. Plajda öğle yemeği yenecek, eğlenecek ve akşam dönüştü Boğaziçi'nde mehtabda bir ceylan yapacaklardır.

ALKAZAR

Sineması

YARIN matinelelerinden itibaren

Büyük Şeref Haftası

Tüylar ürpertici maceralar...

Korkunç ve heyecanlı sahnelerle dolu senenin en büyük hissi maceralar sinema romanı

ZİNDAN FİRARİLERİ

JACKIE COOPER -

VICTOR Mac LAGLAN

Hapisanelerin korkunç hayatını...

Zindanların esrarengiz iç yüzünü...

Mahlûmiyetten hürriyete doğru...

Arkadaşlık - Vefakârlık - Vicdan mücadelesi - Masumiyetin zaferi...

Her metresi, her sahnesi baştan başa heyecanlarla dolu hakiki hayatın alınıp büyük hissi sinema romanı.

— İşte anam, Kendini yok yere feda etmiş bir kadın. Eğer, ben de onun gibi yapacak olursam, aynı akıbeti yuvayla-

nacağım. Fakat, ben daha akıllı hareket edeceğim. Gençliğimi, güzelliğimi, kuru-

bu bir aşka kurban etmeyeceğim.

Çaylara, ziyafetlere her gidişinde ane-

si ona daima şu nasihatı verirdi:

— Aman kızım, kendine dikkat et.

Senin, hayatta namusundan başka gü-

venecğin hiç bir şeyin yoktur. Kendi-

ni koru!

Olga, annesinin bu tavsiyelerine içi-

ninde güler, fakat onun kalbini kırma-

mak için, sözlerini tutacağına dair te-

minat verirdi.

Genc kız, böyle toplantılara giderken,

orada kendisini her hususta memnun

edecek bir erkekle karşılaşacağı ümi-

dine kapılıyordu. Eğer böyle bir er-

keğe rastgelirse, vücudunu ona teslim

etmek bir an dahi tereddüt etmeyece-

ğini biliyordu.

Doktor Varga'nın eylüde verdikleri

çaydan sonra, hayalini haftalarca ora-

da gördüğü genc kurnayzı aubayı İvan

Golgonski'nin zarif endamlı meşgul et-

mişti. Fakat, bu yakışıklı erkeği o gün-

den sonra bir daha görmek nasip ol-

mamıştı.

Yemekte Elemir'in yanına düştüğü

zaman, aylardan beri beklediği erkeğin

bu adam olacağını bir lâhza bile aklına

getirmemişti. Fakat, bir aralık gözleri

Elemir'in ellerine ilişti. Bu bakımı ve

bipinli eller alâkasını uyandırdı. Belli

etmeden yan gözle erkeğin yüzünü tet-

kik etti. Güzel ve yakışıklı bir adamdı.

Mağrur duruşu, onun hayatta muvaf-

ak olmuş insanlar grubuna dahil ol-

duğuna gösteriyordu. Sırtındaki smok-

kingin kumaşı ve biçimi, parmağındaki

tektaylı parıltıya yüzük, para cihetinden

de talihli bir adam olduğunun açık

delilleriydi.

Salonun köşesine çekildikleri zaman

bir müddet tiyatrolardan, konserlerden

ve balolardan bahsettiler. Sonra ikili de

farkına varmadan mevzu idivaz haya-

tına intikal etti. Olga, bu arada Ele-

mir'in evli fakat iki senedenberi karı-

yından ayrı yaşadığını öğrendi. Gayet

tabii bir tavırla:

— O halde, dedi, metres hayatı ya-

şıyorsunuz.

Elemir bu sözle şiddetle itiraz ederek,

gayet dürüst ve sakin bir tarzda yasa-

dığını genc kıızı inandırmak için bir

dereden son getirdi. Lâkırdı buradan

kolayca Olga'nın istediği mevzu kay-

dı. Evlenemiyen veya evlenmek istemi-

yen genc kızların, bakır kalmak me-

cburiyetinde olup olmadıkları meselesi

ortaya çıktı. Olga, bu husustaki fikrini

o kadar güzel ve o kadar mahirane bir

surette izah etti ki; gayet nazik ve ih-

tehalik olan bu konuşma, Elemir'in te-

rindedi çok müsaad bir tesir bıraktı. O,

Olga'nın okuması ve hayatı anlamış bir

kız olduğunu kanaatini edindi.

Elemir, genc kıızı göttiğe artan bir

alâkayla dinliyor ve Olga ile tanışmak

imkânına elde ettiği için bu akşam bu

ziyafete gelmiş olduğuna için için se-

vinliyordu. Genc kıızın zekâsı, ne'esi

kik etti. Güzel ve yakışıklı bir adamdı.

Mağrur duruşu, onun hayatta muvaf-

ak olmuş insanlar grubuna dahil ol-

duğuna gösteriyordu. Sırtındaki smok-

kingin kumaşı ve biçimi, parmağındaki

tektaylı parıltıya yüzük, para cihetinden

de talihli bir adam olduğunun açık

delilleriydi.

Salonun köşesine çekildikleri zaman

bir müddet tiyatrolardan, konserlerden

ve balolardan bahsettiler. Sonra ikili de

farkına varmadan mevzu idivaz haya-

tına intikal etti. Olga, bu arada Ele-

mir'in evli fakat iki senedenberi karı-

yından ayrı yaşadığını öğrendi. Gayet

tabii bir tavırla:

— O halde, dedi, metres hayatı ya-

şıyorsunuz.

Elemir bu sözle şiddetle itiraz ederek,

gayet dürüst ve sakin bir tarzda yasa-

dığını genc kıızı inandırmak için bir

dereden son getirdi. Lâkırdı buradan

kolayca Olga'nın istediği mevzu kay-

dı. Evlenemiyen veya evlenmek istemi-

yen genc kızların, bakır kalmak me-

cburiyetinde olup olmadıkları meselesi

ortaya çıktı. Olga, bu husustaki fikrini

o kadar güzel ve o kadar mahirane bir

surette izah etti ki; gayet nazik ve ih-

tehalik olan bu konuşma, Elemir'in te-

rindedi çok müsaad bir tesir bıraktı. O,

Olga'nın okuması ve hayatı anlamış bir

kız olduğunu kanaatini edindi.

Elemir, genc kıızı göttiğe artan bir

alâkayla dinliyor ve Olga ile tanışmak

imkânına elde ettiği için bu akşam bu

ziyafete gelmiş olduğuna için için se-

vinliyordu. Genc kıızın zekâsı, ne'esi

kik etti. Güzel ve yakışıklı bir adamdı.

Mağrur duruşu, onun hayatta muvaf-

ak olmuş insanlar grubuna dahil ol-

duğuna gösteriyordu. Sırtındaki smok-

kingin kumaşı ve biçimi, parmağındaki

tektaylı parıltıya yüzük, para cihetinden

de talihli bir adam olduğunun açık

delilleriydi.

Salonun köşesine çekildikleri zaman

bir müddet tiyatrolardan, konserlerden

ve balolardan bahsettiler. Sonra ikili de

farkına varmadan mevzu idivaz haya-

tına intikal etti. Olga, bu arada Ele-

mir'in evli fakat iki senedenberi karı-

yından ayrı yaşadığını öğrendi. Gayet

tabii bir tavırla:

— O halde, dedi, metres hayatı ya-

şıyorsunuz.

Elemir bu sözle şiddetle itiraz ederek,

gayet dürüst ve sakin bir tarzda yasa-

dığını genc kıızı inandırmak için bir

dereden son getirdi. Lâkırdı buradan

kolayca Olga'nın istediği mevzu kay-

dı. Evlenemiyen veya evlenmek istemi-

yen genc kızların, bakır kalmak me-

cburiyetinde olup olmadıkları meselesi

ortaya çıktı. Olga, bu husustaki fikrini

o kadar güzel ve o kadar mahirane bir

surette izah etti ki; gayet nazik ve ih-

tehalik olan bu konuşma, Elemir'in te-

rindedi çok müsaad bir tesir bıraktı. O,

Olga'nın okuması ve hayatı anlamış bir

kız olduğunu kanaatini edindi.

Elemir, genc kıızı göttiğe artan bir

alâkayla dinliyor ve Olga ile tanışmak

imkânına elde ettiği için bu akşam bu

ziyafete gelmiş olduğuna için için se-

vinliyordu. Genc kıızın zekâsı, ne'esi

kik etti. Güzel ve yakışıklı bir adamdı.

Mağrur duruşu, onun hayatta muvaf-

ak olmuş insanlar grubuna dahil ol-

duğuna gösteriyordu. Sırtındaki smok-

kingin kumaşı ve biçimi, parmağındaki

tektaylı parıltıya yüzük, para cihetinden

de talihli bir adam olduğunun açık

delilleriydi.

Salonun köşesine çekildikleri zaman

bir müddet tiyatrolardan, konserlerden

ve balolardan bahsettiler. Sonra ikili de

farkına varmadan mevzu idivaz haya-

tına intikal etti. Olga, bu arada Ele-

mir'in evli fakat iki senedenberi karı-

yından ayrı yaşadığını öğrendi. Gayet

tabii bir tavırla:

— O halde, dedi, metres hayatı ya-

şıyorsunuz.

Elemir bu sözle şiddetle itiraz ederek,

gayet dürüst ve sakin bir tarzda yasa-

dığını genc kıızı inandırmak için bir

dereden son getirdi. Lâkırdı buradan

kolayca Olga'nın istediği mevzu kay-

dı. Evlenemiyen veya evlenmek istemi-

yen genc kızların, bakır kalmak me-

cburiyetinde olup olmadıkları meselesi

ortaya çıktı. Olga, bu husustaki fikrini

o kadar güzel ve o kadar mahirane bir

surette izah etti ki; gayet nazik ve ih-

tehalik olan bu konuşma, Elemir'in te-

rindedi çok müsaad bir tesir bıraktı. O,

Olga'nın okuması ve hayatı anlamış bir

kız olduğunu kanaatini edindi.

Elemir, genc kıızı göttiğe artan bir

alâkayla dinliyor ve Olga ile tanışmak

imkânına elde ettiği için bu akşam bu

ziyafete gelmiş olduğuna için için se-

vinliyordu. Genc kıızın zekâsı, ne'esi

kik etti. Güzel ve yakışıklı bir adamdı.

Mağrur duruşu, onun hayatta muvaf-

ak olmuş insanlar grubuna dahil ol-

duğuna gösteriyordu. Sırtındaki smok-

kingin kumaşı ve biçimi, parmağındaki

tektaylı parıltıya yüzük, para cihetinden

de talihli bir adam olduğunun açık

delilleriydi.

Salonun köşesine çekildikleri zaman

bir müddet tiyatrolardan, konserlerden

ve balolardan bahsettiler. Sonra ikili de

farkına varmadan mevzu idivaz haya-

tına intikal etti. Olga, bu arada Ele-

mir'in evli fakat iki senedenberi karı-

yından ayrı yaşadığını öğrendi. Gayet

tabii bir tavırla:

— O halde, dedi, metres hayatı ya-

şıyorsunuz.

Elemir bu sözle şiddetle itiraz ederek,

gayet dürüst ve sakin bir tarzda yasa-

dığını genc kıızı inandırmak için bir

dereden son getirdi. Lâkırdı buradan

kolayca Olga'nın istediği mevzu kay-

dı. Evlenemiyen veya evlenmek istemi-

yen genc kızların, bakır kalmak me-

cburiyetinde olup olmadıkları meselesi

ortaya çıktı. Olga, bu husustaki fikrini

o kadar güzel ve o kadar mahirane bir

surette izah etti ki; gayet nazik ve ih-

tehalik olan bu konuşma, Elemir'in te-

rindedi çok müsaad bir tesir bıraktı. O,

Olga'nın okuması ve hayatı anlamış bir

kız olduğunu kanaatini edindi.

Elemir, genc kıızı göttiğe artan bir

alâkayla dinliyor ve Olga ile tanışmak

imkânına elde ettiği için bu akşam bu

ziyafete gelmiş olduğuna için için se-

vinliyordu. Genc kıızın zekâsı, ne'esi

kik etti. Güzel ve yakışıklı bir adamdı.

Mağrur duruşu, onun hayatta muvaf-

ak olmuş insanlar grubuna dahil ol-

duğuna gösteriyordu. Sırtındaki smok-

kingin kumaşı ve biçimi, parmağındaki

tektaylı parıltıya yüzük, para cihetinden

de talihli bir adam olduğunun açık

delilleriydi.

Salonun köşesine çekildikleri zaman

bir müddet tiyatrolardan, konserlerden

ve balolardan bahsettiler. Sonra ikili de

farkına varmadan mevzu idivaz haya-

tına intikal etti. Olga, bu arada Ele-

mir'in evli fakat iki senedenberi karı-

yından ayrı yaşadığını öğrendi. Gayet

tabii bir tavırla:

— O halde, dedi, metres hayatı ya-

şıyorsunuz.

Elemir bu sözle şiddetle itiraz ederek,

gayet dürüst ve sakin bir tarzda yasa-

dığını genc kıızı inandırmak için bir

dereden son getirdi. Lâkırdı buradan

kolayca Olga'nın istediği mevzu kay-

dı. Evlenemiyen veya evlenmek istemi-